

โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสงขลา

รายงานรอบ ๑๒ เดือน ปีงบประมาณ ๒๕๖๓

.....

๑. ความเป็นมา / พระราชดำริ

เนื่องจากปัญหาความยากจน และความทุกข์ยากของราษฎรในถิ่นทุรกันดารห่างไกลการคมนาคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนมักจะขาดแคลนอาหารจากการผลิตที่ไม่พอเพียง และการบริโภคไม่ถูกต้องทำให้เยาวชนในพื้นที่ดังกล่าว เติบโตอย่างไม่มีคุณภาพ ร่างกายอ่อนแอด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน

ด้วยทรงพระเมตตาที่จะช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาส หรืออยู่ในถิ่นทุรกันดารให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยทรงเล็งเห็นว่าการพัฒนาจะนำไปสู่การเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็ก ทั้งร่างกายสติปัญญา และอารมณ์ได้อย่างเต็มศักยภาพ ทำให้เด็กเติบโตอย่างคนมีคุณภาพ เป็นกำลังที่จะช่วยพัฒนาชุมชนของตนเองและประเทศชาติต่อไป

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงห่วงใยในภาวะโภชนาการของเด็กนักเรียน และเยาวชน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคต ทรงมีดำริว่า “เยาวชนเหล่านี้ควรจะได้รับการบริโภคอาหารอย่างถูกหลักโภชนาการ โดยโรงเรียนจัดให้มีการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ขึ้นภายในโรงเรียน หรือสถานที่ใกล้เคียง เพื่อให้โรงเรียนมีรายได้จากการประกอบกิจกรรมดังกล่าว และนำมาเป็นค่าอาหารกลางวันนักเรียนตลอดไป” ทรงเริ่มต้นจากการดำเนินงานในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และขยายผลต่อไปยังโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียน และโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม โดยมุ่งเน้นให้นักเรียน ครู และผู้ปกครองร่วมทำการเกษตรในโรงเรียนแล้วนำผลผลิตที่ได้มาประกอบเป็นอาหารกลางวัน ซึ่งนอกจากช่วยแก้ปัญหา การขาดแคลนอาหารกลางวันแล้ว ยังทำให้นักเรียนได้รับความรู้ด้านโภชนาการและด้านการเกษตรแผนใหม่ที่สามารถนำไปใช้ประกอบเป็นอาชีพต่อไป

๒. การสนองพระราชดำริฯ / การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

กรมวิชาการเกษตร โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสงขลา ได้เข้าร่วมดำเนินการใน ๒ กิจกรรมดังนี้

- กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี ได้แก่ การปลูกข้าวโพดหวานลูกผสมพันธุ์ ๘๔-๑ และถั่วลิสงตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร
- กิจกรรมผลิตผักปลอดภัย ได้แก่ ถั่วเขียว ผลิตเป็นถั่วงอก เพื่อเป็นอาหารกลางวัน

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

๓.๑.๑ เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้รับประทานอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการครบตามเกณฑ์ตลอดช่วงการศึกษา

๓.๑.๒ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ทางการเกษตร โภชนาการ การแปรรูปและถนอมอาหารแก่ครู นักเรียน และผู้ปกครอง

๓.๑.๓ เพื่อสร้างทักษะทางการเกษตรให้แก่นักเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางประกอบอาชีพต่อไป

๓.๑.๔ เพื่อสร้างแหล่งพันธุ์ดีของชุมชน

๓.๒ วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของกรมวิชาการเกษตร

๓.๒.๑ เพื่อผลิตพืชอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการให้นักเรียน และครูในโรงเรียน ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านบาไรยและ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนมหाराช ๑ ให้เพียงพอต่อความต้องการ

๓.๒.๒ เพื่อฝึกหัดให้ครูและนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติการดูแลรักษาพืชชนิดต่าง ๆ ตามความเหมาะสม แก้ววัยของนักเรียน และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปลูกในครัวเรือนของนักเรียน

๓.๒.๓ เพื่อนักเรียนได้เกิดความรักในอาชีพเกษตร ได้เรียนรู้การเจริญเติบโตของพืชประกอบใน วิชาเรียนของนักเรียนได้

๓.๒.๔ เพื่อให้โรงเรียนมีรายได้จากการขายผลผลิตที่เกินความต้องการของโรงเรียนแก่ประชาชนที่ อยู่ใกล้เคียง และนำรายได้มาใช้จ่ายสำหรับการจัดซื้ออาหารที่จำเป็นที่ไม่สามารถผลิตได้ในโรงเรียน เพื่อเป็น อาหารกลางวันแก่นักเรียนต่อไป

๔. พื้นที่เป้าหมาย

๔.๑ พื้นที่เป้าหมายของโครงการ

๔.๑.๑ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านบาไรย ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา

๔.๑.๒ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนมหाराช๑ ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๔ ตำบลเขาแดง อำเภอสบไย้อย จังหวัดสงขลา

๕. หน่วยงานรับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ

๕.๑.๑ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสงขลา

๕.๒ หน่วยงานวิชาการ

๕.๒.๑ หน่วยงานหลัก : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสงขลา

๕.๒.๒ หน่วยงานร่วมดำเนินการ : สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๘

๖. งบประมาณ

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๔๐,๐๐๐ บาท (งวดที่ ๑)

๗. ผลการดำเนินงาน

๗.๑ กิจกรรม ถ่ายทอดเทคโนโลยี

๗.๑.๑ แปลงต้นแบบ / แปลงสาธิต

สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ถั่วลิสง ข้าวโพดพันธุ์ ๘๔-๑ เพื่อใช้สำหรับบริโภคภายในโรงเรียน และสนับสนุนหญ้าแฝกเพื่อปลูกเป็นแนวภายในบริเวณแปลงผัก

๗.๑.๒ การสนับสนุนทางวิชาการ

ส่งมอบเอกสารทางวิชาการ และสถิติการทำแปลงผักสวนครัว แปลงผลิตพืชไร่ ให้แก่นักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

๗.๒ กิจกรรม ผลิตผักปลอดภัย

สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผักประกอบด้วย ถั่วลิสงพันธุ์ สข.๓๘ ข้าวโพดพันธุ์ ๘๔-๑ ข้าวโพดเทียน และถั่วเขียว เพื่อเป็นอาหารกลางวันแก่นักเรียน

๘. ผลสำเร็จ / ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

นักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ทั้ง ๒ แห่ง เกิดการเรียนรู้ด้านการผลิตพืชและมีอาหารกลางวันสำหรับบริโภคที่หลากหลายขึ้น

๗. ปัญหา / อุปสรรค

-

ภาพกิจกรรม

กิจกรรม การมอบเมล็ดพันธุ์และปลูกข้าวโพดหวานเพื่อผลิตเป็นอาหารกลางวันในโรงเรียน
ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนหาราช ๑ อ.สะบ้าย้อย จ.สงขลา

ภาพกิจกรรม

การปลูกถั่วลิสง และข้าวโพดหวาน เพื่อผลิตเป็นอาหารกลางวัน
ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนบ้านบาโรย อ.สะเดา จ.สงขลา

